

SAMENVATTING

Het Oudarmeens werd voor het eerst opgetekend in het begin van de 5e eeuw van onze tijdrekening, ongeveer drie millennia nadat de Armeense tak van het Proto-Indo-Europees was afgesplitst. Hoewel het exacte traject en de precieze omstandigheden van hun komst naar de zuidelijke Kaukasus nog steeds onderwerp van discussie zijn, waren daar volgens historische bronnen al in de 6e eeuw voor onze jaartelling sprekers van het Armeens aanwezig. In vergelijking met het Grieks en Sanskriet laat het Oudarmeens een sterker effect van taalcontact en interne drift zien, wat heeft geleid tot een ingewikkelde combinatie van archaïsmen en innovaties. Het huidige proefschrift draagt bij aan de studie van dergelijke archaïsmen en innovaties door een groep van de Oudarmeense verbale klassen te onderzoeken die zonder problemen met hun Indo-Europese prototypes kunnen worden verbonden: de zogenaamde nasale klassen, waarin een dentale nasaal in het affix de imperfectieve stam van het paradigma markeert.

Traditioneel houdt de vergelijkende historische grammatica van het Oudarmeens zich hoofdzakelijk bezig met formele morfologische overeenkomsten, terwijl de lexicale en syntactische categorieën die aan morfologische veranderingen ten grondslag liggen grotendeels zijn verwaarloosd. Daarentegen wordt in het huidige proefschrift de evolutie van de nasale klassen van het Proto-Indo-Europees naar het Oudarmeens onderzocht aan de hand van een reeks formele en semantische parameters, waaronder de morfologische structuur van het verbale paradigma, de argumentstructuur, en de aspectuele betekenissen. Dit diachrone onderzoek van veranderingen in de aspectuele en valentie-veranderende alternanties die geassocieerd zijn met bepaalde Oudarmeense nasale werkwoorden en verbale klassen introduceert een nieuw niveau van gedetailleerde analyse in de historische grammatica van het Oudarmeens. In het bijzonder beschrijft het proefschrift de Proto-Armeense veranderingen van de markering van transitiviteit die de nasale klassen hebben ondergaan, de analogische verspreiding van de nasale suffixen op basis van aspectuele betekenissen, de richting van de paradigmatische levelling van de vorm van de werkwoordswortel, en de paradigmatypes van nasale klassen die gepostuleerd kunnen worden voor het Proto-Armeens en dialectaal Proto-Indo-Europees.

SUMMARY

Old Armenian was first recorded in the beginning of the 5th century CE, around three millennia after the split of the Armenian branch from Proto-Indo-European. According to historical sources, speakers of Armenian were already present in the South Caucasus in the 6th century BCE, although the exact path and conditions of their arrival to the region remain a puzzle. In comparison to Greek and Sanskrit, Old Armenian shows a stronger impact of language contact and internal drift resulting in an intricate combination of archaisms and innovations. The present dissertation contributes to the study of such archaisms and innovations by examining a set of Old Armenian verbal classes that can be securely connected to their Indo-European prototypes, namely, the so-called nasal classes with a dental nasal phoneme in the affixes marking the imperfective stem of their paradigms.

Traditionally, the comparative historical grammar of Old Armenian has been concerned mainly with formal morphological correspondences, whereas the lexico-syntactic categories behind the morphological changes have been largely neglected. By contrast, in the present dissertation, the evolution of the nasal classes from Proto-Indo-European to Old Armenian is examined according to a set of formal and semantic parameters including the morphological structure of the verbal paradigm, the argument structure, and the aspectual meanings. This diachronic account of developments in the aspectual and valency-changing alternations associated with particular Old Armenian nasal verbs and verbal classes brings Old Armenian historical grammar to a new level of detail. In particular, the dissertation describes Proto-Armenian changes of transitivity marking that affected the nasal classes, analogical spread of the nasal suffixes based on aspectual meanings, the direction of root levelling over the verbal paradigm, and paradigmatic types of nasal classes that can be postulated for Proto-Armenian and dialectal Proto-Indo-European.